

اعلامیه مطبوعاتی سازمان عفو بین المللی

در مورد اعدام عبدالله شاه

اولین اعدام بعد از سقوط طالبان در افغانستان
تاریخ: 8 ثور 1383

سازمان عفو بین الملل امروز خبر تکانهنده ای اولین اعدام قضایی در کابل را بدست آورد که بعد از سقوط رژیم طالبان صورت گرفته است. عبدالله شاه یک قوماندان نظامی مربوط ولسوالی پغمان بتاریخ 19 اپریل اعدام گردید. سازمان عفو بین المللی از آقای کرزی درخواست نموده بود تا در قسمت اعدام های قضایی مهلت قانونی اعلام نمایند، که آقای رئیس جمهور در سال 2003 این اطمینان را به سازمان عفو بین المللی دادند.

از یکسال بدینطرف، سازمان عفو بین الملل اسناد زیادی را مبنی بر ناکامی سیستم عدلی در افغانستان پیشکش نموده است. سیستم حاضر عدلی فاقد حتی انجام دادن معیار های ابتدایی محاکمه عادلانه در افغانستان میباشند که حتی توسط گزارشگر مخصوص ملل متحد در مورد قتل های غیر قضایی، خود سرانه و بدون محاکمه را توأم با ملاحظات جریحان محاکمه عبدالله شاه گزارش داده بود.

سازمان عفو بین الملل هراس دارد که اعدام عبدالله شاه شاید یکی از اقدامات بازیگران با قدرت سیاسی باشد که هدفش از میان برداشتن یک گواه کلیدی برای تخطی های حقوق بشرش بوده باشد. در جریان تو قیف اش، عبدالله شاه بطور مکرر شهادت های را بر علیه چندین قوماندان محلی که فعلاً در رأس قدرت اند اظهار نمود ولی هیچ جرمی به پای آنها نیامد. آنها در میان آنده یی دیگری از افغانها قرار دارند که دست های شان ملوس به جرایم جدی بشمول جرایم جنگی و جرایم بر علیه بشریت میباشند. عدم موجودیت یک میکانیزم مستقل ای که بتواند با جرایم شبیه به آن کار کند بدین معناست که بیشتر این متهمین به پای میز عدالت آورده نشده و بر سر قدرت باقی مانده اند. آنها می توانند با استفاده از قدرت شان بحثی یک تهدید برای مردم افغانستان بشمار آیند. این موضوع برای انتخابات سپتمبر آینده خیلی مهم بشمار می رود زیرا بطور معلوم چندین تن از این افراد بخاطر مبارزات انتخاباتی ای ستاده خواهند شد.

پس منظر

در سپتمبر سال گذشته سازمان عفو بین الملل نامه ای را به آقای کرزی در مورد عبدالله شاه نوشت زیرا هیأت سازمان عفو بین الملل جریان محاکمه عبدالله شاه را نظارت نموده و آنرا خلاف معیار های بین المللی محاکمه منصفانه از چندین جهت دریافتند. طبق معیار های بین المللی بشمول کنونسیون حقوق مدنی و سیاسی که افغانستان عضو آنست، هر گاه یک شخص متهم به جرایمی باشد که باید سزای مرگ به او داده شود باید در همه مراحل با یک مشاور سروکار داشته باشد. بهر حال عبدالله هیچ وکیل مدافع در جریان محاکمه اش نداشت. حق اینکه محاکمه علنی حق دیگری است برای حفظ منصفانه بودن و استقلال پروسه قضایی. قضیه عبدالله شاه توسط یک محکمه خصوصی فیصله شد که از نظر عامه پوشیده و غیر علنی بود. معیار های بین المللی رهنمای های لازم را بخاطر فیصله کردن قضایا بکار برده و ایجاد یک سیستم ای که بتواند ضمانت های اولیه برای تصمیم منصفانه فراهم سازد که توسط محاکمه ای که مستقل، بیطرف و مبنی بر قانون باشد ایجاد می گردد. در قضیه عبدالله شاه قاضی مسوول محاکمه از وظیفه سبکدوش گردید زیرا وی رشوه ستانی کرده بود و در درجه دوم دادن حکم مرگ را بر اثر فشار ستره محکمه صادر کرده بود.

هر کسی ای که متهم بجرم می باشد حق دارد تا خواهان اظهار شهود گردد و شهادت را در جریان محکمه بشنود، این موضوع نیز در ICCPR درج و تذکر رفته است. قضیه عبدالله شاه دارای 23 شکایت کتبی و شهادت بر علیه وی بود که هیچ چانسی را برای شنفتن این شکایات و شهادت ها نداشت.

در معیار های بین المللی این موضوع نیز ذکر است که در هنگام محاکمه باید ولچک و ذولانه ها از متهم برداشته شود و این کار به آن دلیل صورت گیرد که حق بی گناه فرض کردن متهم زیر سوال قرار نگیرد. عبدالله شاه را با ذولانه هایش به محکمه آوردند. عبدالله شاه همچنان در محکمه ادعا نمود که او را وادار به امضا نمودن اوراق اعتراف نموده اند و او در جریان تحقیق مورد شکنجه قرار گرفته است. او هم چنان به زخم هایش اشاره نمود که در پاهایش بوجود آمده بود و نیز علایم زخم در دندان ها و دست اش. و چنین بنظر رسید که اعترافات به ذریعه ای شکنجه بدست آمده است که باید توسط یک مقام مستقل، بی طرف و با صلاحیت که شامل قضات نیز می گردد این موضوع را بررسی می کردند. و سازمان عفو بین المللی دانست که در این موضوع هیچ گونه تحقیق و بررسی صورت نگرفته است.

در اکتوبر سال 2002، گزارشگر مخصوص ملل متحد در مورد قتل های غیر قضایی، خود سرانه و به تعقیب آن نظارت محاکمه عبدالله شاه چنین گزارش داد که عدم موجودیت سیستم عدلی داخلی با صلاحیت و اشاره می کند به جریان محاکمه مشهور و از قبل اعلام شده عبدالله شاه. "من نگران ام از اینکه تحفظ و قیودات طبق معیار های بین المللی نمیتواند برای جزا های کبیره مورد بررسی قرار گیرد. بدین لحاظ من تاکید می نمایم که اجرای حکم مرگ باید بحال تعلیق در آید و یک مهلت قانونی بخاطر انجام اعدام ها بوجود آید تا زمانی که معیار های بین المللی مورد اجرا قرار بگیرد". در سال 2003، کمیسیون ملل متحد در امور حقوق بشر به دولت اسلامی انتقالی افغانستان پیشنهاد نمود تا "یک مهلت قانونی را بخاطر اجرای حکم مرگ اعلام کند، تا زمانی که سیستم عدلی افغانستان دارای قدرت و صلاحیت می گردد.

AI INDEX; ASA 11/007/2004

برای معلومات مزید لطفاً به آدرس ذیل مراجعه نمایید:

<http://www.amnesty.org> Amnesty International, 1 Easton St., London WC1X 0DW web:
Or +44 207 413 5566